

2.) Olympijské hry

Ročník:	6. ročník ZŠ
Téma:	Olympijské hry
Téma GV:	Globalizácia a medzinárodná spolupráca, geopolitické súvislosti
Čas:	1 vyučovacia hodina, t. j. 45 minút
Pomôcky:	Mapa starovekého Grécka, obrazová príloha – antické olympijské hry, obrazová príloha a stručná charakteristika – OH Berlín 1936, Mníchov 1972, Moskva 1980, Soul 1984, 5 veľkých výkresov (prípadne flipchartových papierov), nožnice, farbičky, lepidlo, kartičky

Ciele:	Žiak/žiačka má: <ul style="list-style-type: none">● analyzovať význam OH v období antiky;● nájsť spoločné a rozdielne znaky OH v minulosti a v súčasnosti;● porozumieť geopolitickým súvislostiam na pozadí olympijských hier;● spolupracovať v skupine.
---------------	--

Postup:

Evokácia – 10 minút

- 1 Rozdeľte žiakov do 5 skupín. Každá skupina dostane veľký výkres, farbičky, nožnice a lepidlo. Zástupca každej skupiny si vylosuje farbu jedného olympijského kruhu. Úlohou skupín bude za čo najkratší čas vyrobiť olympijský kruh symbolizujúci jeden kontinent. Keď budú kruhy hotové, zástupcovia skupín ich spoločne prepoja a vytvoria tak symbol OH. Žiaci zažijú pocit spolupráce. Žiaci môžu naďalej ostať v 5 skupinách.
- 2 Následne na tabuľu napíšte pojem *Olympijské hry* a vyzvite žiakov, aby povedali, čo im prvé napadne pri tomto pojme. Jednotlivé pojmy zapisujte na tabuľu. Nasledovať môže krátka diskusia.

Uvedomenie si významu – 20 minút

- 3 Stručne predstavte históriu OH. Na tabuľu môžete napísať roky jednotlivých letných olympijských hier, pričom zvýrazníte 4 dátumy 1936, 1968, 1972, 1980 (*inou farbou alebo podčiarknuť*). Opýtajte sa žiakov, či vedia, kde sa konali olympijské hry v danom roku.
- 4 Rozdeľte žiakov do skupín (*podľa počtu žiakov*). Každá skupina dostane jednu zo 4 príloh (*krátky príbeh a fotografiu alebo len príbeh*). Tú istú prílohu môže dostať aj viac skupín.
- 5 Úlohou bude v skupinách si pozrieť fotografiu a/alebo prečítať krátky príbeh a priradiť fotografiu k správne mu roku a miestu konania olympijských hier.

Pozn. pre učiteľa – prílohy idú v chronologickom poradí: Berlín 1936, Mexiko 1968, Mníchov 1972, Moskva 1980.

- 6 Po 10 minútach vyzvite všetky skupiny, aby prezentovali výsledky svojej práce pred ostatnými.

5

Pokračujte spoločnou diskúziou o jednotlivých zisteniach.

Žiakom položte nasledujúce otázky:

- Vedeli ste o týchto udalostiach aj predtým?
- Ako podľa vás zasiahli do politického diania vo svete?
- Ak by ste mali porovnať antické a súčasné olympijské hry, čo majú spoločné a čo rozdielne?
- V ktorom roku, kde a koho zásluhou boli v novoveku obnovené olympijské hry?
- Prečo sa aj nedávne olympijské hry v Číne vnímali ako kontroverzné?
- Prečo sú olympijské hry dôležité aj v súčasnosti?
- Chceli by ste, aby sa OH uskutočnili na Slovensku? Prečo áno, prečo nie? *(Môže to byť aj domáca úloha.)*

6

Otázky k jednotlivým fotografiám a prílohám:

1. Čo zobrazujú fotografie? Kto bol pri moci v Nemecku v danom období? Bolo správne organizovať tieto olympijské hry v Nemecku, kde bol nedemokratický režim? Dajú sa veľké športové podujatia zneužiť na propagandistické účely?
2. Prečo dvihli atléti svoje päste? Patria politické prejavy na olympijské hry?
3. Čo vidíte na fotografii? Prečo útočili práve na izraelských športovcov?
4. Čo je to bojkot? Prečo USA zareagovali v tomto období tak, že nevyšli svojich športovcov na hry do Sovietskeho zväzu? Mali by sa olympijské hry uskutočniť aj v krajinách, kde sa porušujú ľudské práva?

7

Na záver poukážte na význam OH v súvislosti s geopolitickým vývojom vo svete.

Príloha č. 1

Tieto olympijské hry prebiehali pod dohľadom Adolfa Hitlera, nacistického vodcu Nemecka. Olympiáda mala byť oslavou árijskej rasy, Hitler preto nerád videl na pódiu atlétov čiernej pleti, ktorí reprezentovali USA. Nacistická propaganda zasiahla aj iné krajiny. Hitler si neželal, aby na „jeho“ olympiáde vystúpilo veľa židovských športovcov. Preto napríklad USA stiahli z pretekov dvoch židovských atlétov. Vo futbale síce zvíťazilo Peru nad Rakúskom, ale rozhodlo sa, že ďalej postúpi Rakúsko ako spojenec Nemecka.

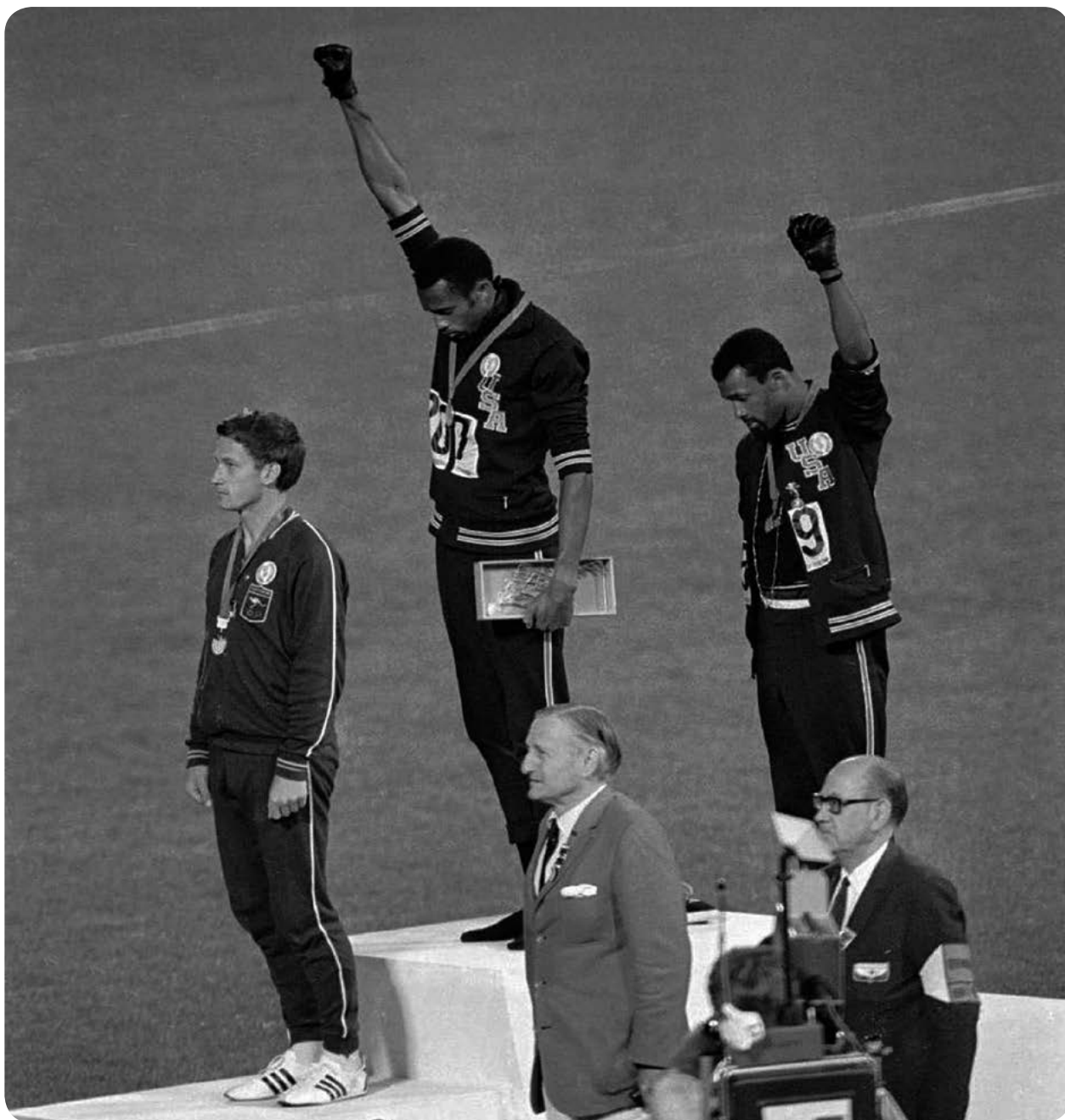
Foto:

Berlín, Olympijské hry

1 <http://clueintocleveland.files.wordpress.com/2010/12/maltz2.jpg>

2 <http://twshiloh.com/?tag=winter-war>

Príloha č. 2

Atléti čiernej pleti sa hlásia k hnutiu Black Power (*Čierna sila*). Zdvihnutím päste v čiernej rukavici vyjadrili podporu boju za občianske práva Afroameričanov (*černochoch v USA*), ktorí v tom období stále nemali rovnaké práva ako ich bieli spoluobčania. Toto gesto bolo kritizované olympijským výborom aj vedúcimi výpravy USA. Vyjadrili sa, že politické prejavy nepatria na olympijské hry.

Foto:

Mexico, Olympijské hry

<http://www.northcountrypublicradio.org/news/npr/255241604/obama-s-jab-at-russia-in-keeping-with-olympic-tradition>
Alan Greenblatt, 2013

Príloha č. 3

Na týchto olympijských hrách sa stala najväčšia tragédia v ich novodobej histórii. Tieto hry sa odohrávali v období veľkého napätia medzi Izraelom a Palestínou. Toto napätie trvalo od vzniku izraelského štátu v roku 1948. Palestínčania a okolité arabské štáty nesúhlasili so vznikom tohto štátu a Izrael často reagoval rozširovaním svojich území v Palestíne. Palestína a arabské štáty takisto viedli agresívnu politiku a vznikali aj teroristické organizácie. Jednou z nich bola organizácia Čierny september, ktorá zaútočila, následne držala ako rukojemníkov a zavraždila niekoľko izraelských športovcov. Izraelská tajná služba nasledujúce roky vyhľadávala a likvidovala teroristov. Konflikt medzi Izraelom a Palestínou trvá dodnes, chýba snaha o kompromis na oboch stranách. Na jednej strane neexistuje samostatný palestínsky štát, na druhej strane niektoré štáty neuznávajú izraelský štát.

Príloha č. 4

Tieto olympijské hry sa uskutočnili v období studenej vojny. Nebola to reálna vojna, ale neustále napäté vzťahy medzi dvoma veľmocami, Sovietskym zväzom a USA. Práve vtedy sa konali hry v hlavnom meste Sovietskeho zväzu. Ten predtým zaútočil a okupoval Afganistan, ktorý chcel zmeniť na komunistický štát. USA zareagovali tým, že odmietli účasť na olympijských hrách. Odmietnutie ísť na olympijské hry sa nazýva bojkot. K USA sa pridalo 62 krajín západného kapitalistického bloku. O 4 roky neskôr sa konali hry v USA a na tieto hry odmietli pricestovať krajiny východného komunistického bloku.

Foto:

Mníchov, Olympijské hry

<http://www.timesofisrael.com/crowds-drank-beer-while-munich-massacre-crisis-unfolded/>